

Porównanie słabych i mocnych stron gminy Unisław oraz warunków zewnętrznych wskazuje, że rozwój agrobiznesu jest jedną z szans wzrostu dochodów i poprawy życia ludności wiejskiej w gminie. Warunkiem istotnym w kreowaniu strategii rozwoju agrobiznesu jest wyłonienie się inicjatywnej grupy lokalnej lub animatora.

Z analizy zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań rozwoju gminy Unisław wynika, że zasadne jest stosowanie w gminie różnych strategii równocześnie, a więc rozwoju agrobiznesu, rolnictwa ekologicznego oraz turystyki i rekreacji.

W strategii rozwoju agrobiznesu głównym celem powinien być rozwój usług i przetwórstwa rolno-spożywczego, co wiąże się z poszukiwaniem nowych rynków zbytu (poza rynek regionalny) dla żywności głęboko przetworzonej i pracochłonnej (warzywa, owoce) oraz z kreowaniem popytu na usługi. Oczekiwany, w najbliższych latach, zmniejszony poziom interwencjonizmu państwowego w krajach Unii Europejskiej spowoduje wzrost cen artykułów żywnościowych na rynku polskim, a tym samym nastąpi wzrost dochodów realnych ludności rolniczej.

Wzrost dochodów społeczeństwa polskiego może wywołać popyt na żywność ekologiczną i turystykę. Warunki wewnętrzne gminy Unisław predysponują ją do rolnictwa ekologicznego. Minimum tego rozwoju powinno wynosić około 10% powierzchni użytków rolnych. Dobrze zorganizowane gospodarstwa ekologiczne będą stymulować rozwój innych funkcji, a w tym w szczególności, przetwórstwa oraz rekreacji i turystyki. Ze względu na istniejące walory krajoobrazowo-turystyczne gmina Unisław ma szansę stać się znaczącym miejscem (po Toruniu i Chełmnie) turystyki i rekreacji dla mieszkańców Torunia i całego regionu.

Agroturystyka

Agroturystyka stanowi potencjalną możliwość aktywizacji obszarów wsi w gminie, nie mających szans na rozwój rolnictwa towarowego oraz przemysłu. Stanowi ona formę wypoczynku w gospodarstwach rolnych, gdzie podstawowe usługi są świadczone w obrębie danego gospodarstwa przez członków rodziny rolnika. Jest to działalność towarzysząca, dająca dodatkowe źródło dochodów w gospodarstwie rolnym. W Europie ta forma turystyki rozwinęła się głównie w krajach zachodnioeuropejskich i częściowo skandynawskich jako alternatywa zabudowy letniskowej. Najwięcej obiektów istnieje w Wielkiej Brytanii, Francji i Niemczech, w których ocenia się, że agroturystyką zajmuje się 1 na 10 farmerów (Degorska, 1997). Ocenia się, że w tych krajach przeciętny zysk indywidualnego gospodarstwa rolnego z usług turystycznych wynosi 5-15% ogólnego dochodu (Bukraba-Rylska, 1996).

Potrzeba wypoczynku - taniego w stosunku do innych form wypoczynku pobytowego i z dala od cywilizacji, w ciszy i w bliskim kontakcie z przyrodą - stwarza popyt na tę formę wypoczynku. W warunkach gminy Unisław najbardziej predysponowane do prowadzenia usług agroturystycznych są gospodarstwa wielokierunkowe, o ekstensywnej gospodarce do 10 ha powierzchni użytków rolnych, gospodarstwa o kierunku ekologicznym lub specjalistyczne, jak rybackie, ze stadniną koni, sadownicze. W obrębie tych gospodarstw mogą być prowadzone turystyczne usługi specjalistyczne adresowane do wąskiej grupy społecznej. Brak statystyki w zakresie korzystania z usług turystycznych świadczonych przez gospodarstwa rolne w Polsce, uniemożliwia dokładne rozpoznanie skali zjawiska. W skali regionu nie zostały wyodrębnione rejonu o predyspozycjach do rozwoju agroturystyki.

Najintensywniej agroturystyka rozwija się w rejonach „Borów Tucholskich” i „Pojezierzu Brodnickim”. są to tradycyjne regiony turystyczne o wysokich walorach środowiska przyrodniczego. Natomiast powiat chełmiński, pomimo dużego zapotrzebowania na tę formę usług, nie dokonał jeszcze ich szybkiego rozwoju. W regionach mniej atrakcyjnych, ale znajdujących się w zasięgu niezbyt odległych dojazdów od dużych aglomeracji miejskich, szansę na rozwój tej formy stwarza wzrastający popyt na wypoczynek sobotnio-niedzielny jako alternatywa budownictwa letniskowego realizowanego przez ludność miejską. Do takich terenów można zaliczyć między innymi: gminę Unisław.

Dla obszarów objętych konserwatorską ochroną prawną przyrody (PKDDW) rolnictwo ekologiczne i agroturystyka mogą być alternatywnymi formami działalności gospodarczej, ograniczającej uciążliwość dla środowiska przyrodniczego.

Istotną cechą agroturystyki jest mała skala zakwaterowania ograniczona głównie lub wyłącznie do mieszkania w zagrodzie. W większości krajów Europy przyjmuje się maksymalnie 10 pokoi lub 3-5 tzw. mieszkań wczasowych jako górną granicę, powyżej której dany obiekt uznawany jest za pensjonat. W Polsce górną granicę, określono do 5 pokoi, gdzie osoby prowadzące działalność w zakresie agroturystyki są zwolnione z podatku dochodowego z tytułu najmu pokoi gościnnych i wyżywienia. Większa skala zakwaterowania nie pozwala na utrzymanie „domowego” charakteru usług, co stanowi główny magnes przyciągający turystów.

Dotychczas najczęściej występującą formą zakwaterowania w Polsce były wynajmowane pokoje, nazywane „kwaterami prywatnymi”. Tymczasem w krajach Europy Zachodniej, oprócz domów letniskowych, mieszkanie wczasowe jest dominującą formą czasowego pobytu.

Mieszkanie wczasowe oferuje więcej prywatności zarówno gościom, jak i gospodarzom. Pokoje mają w swoim wyposażeniu urządzenia kuchenne lub przylegający do nich aneks kuchenny. Inną formą pozwalającą na samodzielne przygotowanie posiłków jest znajdująca się w dyspozycji gości dodatkowa kuchnia oraz jadalnia, których wyposażenie umożliwia jednocześnie korzystanie przynajmniej połowie wycieczających (2-krotna rotacja). Przewidywana jedna łazienka obsługuje 2-3 pokoje, maksymalnie 8-10 osób.

W krajach europejskich obserwuje się również popyt na domki letniskowe budowane przez rolników o zróżnicowanym standardzie wyposażenia. Zainteresowanie tą formą wzrasta, gdyż jest to bardziej opłacalna inwestycja w dalszej perspektywie niż doraźny zysk ze sprzedaży ziemi pod zabudowę letniskową osobom prywatnym.

Dom letniskowy nie musi być budowany od podstaw. Do tych celów mogą być wykorzystane pomieszczenia gospodarcze lub inwentarskie, stary dom mieszkalny czy inne obiekty kubaturowe nie użytkowane, a występujące w obrębie zagrody. Urządzenie domku letniskowego jest podobne do mieszkania wczasowego, gdyż jest to odrębny obiekt nie związany z budynkiem mieszkalnym rolnika.

Inną formą zakwaterowania o charakterze sezonowym są pola namiotowe lub kempingi. Przepisy prawne wielu państw nie pozwalają na intensywne wykorzystanie terenów przy gospodarstwie z przeznaczeniem na ten cel. Dopuszczalna pojemność to 15 namiotów lub

przyczep. Kemping jest dobrym rozwiązaniem dla gospodarstw rolnych, które posiadają wolne, odpowiednio położone tereny użytków zielonych (łaki, pastwiska) przy gospodarstwie lub w obrębie wsi letniskowej.

Istnieje jednak realne zagrożenie, że te formy turystyki, które wyrosły jako protest przeciwko komercjalizacji (jak agroturystyka czy turystyka ekologiczna) przekształca się w biznes, w typowe pensjonaty turystyczne, niszcząc to, co te formy miały chronić.

DZIAŁANIA REALIZACYJNE STRATEGII ROZWOJU GMINY

Z powyższego wynika, że celem strategicznym dla gminy Unisław jest wielofunkcyjny rozwój poprzez agrobiznes, rolnictwo ekologiczne oraz turystykę i rekreację, w tym agroturystykę.

Realizacja tego celu wymaga wielu działań, w szczególności, w zakresie:

- zaangażowania kapitału zewnętrznego (krajowego i zagranicznego) w rozwój agrobiznesu i agroturystyki;
- rozwoju nowoczesnych usług zarządzania w agrobiznesie;
- tworzenia konkurencyjnych pod względem ekonomicznym gospodarstw rolnych;
- poszukiwania rynków zbytu na żywność przetworzoną, pracochłonną (warzywa, owoce) oraz ekologiczną;
- rozwoju edukacji ekologicznej i ekonomicznej na wsi dla wspierania przedsiębiorczości;
- tworzenia nowoczesnego systemu doradztwa, informacji, pomocy w marketingu itp.;
- kampanii promocyjnej dla stworzenia pozytywnego obrazu gminy;
- rozwoju firm rolno-przetwórczych, w tym rozwoju przetwórstwa żywności ekologicznej;
- rozwoju współpracy z istniejącymi firmami turystycznymi w zakresie poszukiwania klientów tej formy wypoczynku;
- zmniejszenia wymiaru podatków i udostępnienia kredytów na warunkach preferencyjnych rolnikom przystosowującym swoje gospodarstwa do potrzeb agroturystyki oraz innym podmiotom gospodarczym prowadzącym działalność o kierunku turystycznym;
- stworzenia prawnych preferencji dla rozwoju wsi oraz realizowania długofalowej i niezmiennej polityki rolnej;
- inspirowania prac urzędniowo-rolnych, mających na celu zwiększenie możliwości produkcyjnych gruntów rolnych, pomoc finansowa z funduszy celowych w realizacji tych zabiegów (melioracje rolne, odkwaszanie gleb, odkamienianie, rekultywacje, scalenia i wymiany, zabiegi przeciwozyjne itp.);
- prowadzenia właściwej polityki kredytowej dla rolnictwa, uwzględniającej jego trudności i specyfikę;
- tworzenia warunków prawnych i kredytowych do przeprowadzenia pożądanych zmian strukturalnych w rolnictwie, których celem powinno być tworzenie gospodarstw dochodowych (przez zmianę kierunków produkcji, specjalizację lub powiększenie arealu gospodarstwa);
- tworzenia warunków do podejmowania przez ludność miejscową i z zewnątrz działalności rzemieślniczej i usługowej w zakresie usług dla rolnictwa oraz szeroko rozumianych usług dla ludności;
- umożliwienia podejmowania działalności przemysłowej opartej na surowcach miejscowych (przetwórstwo surowców rolniczych, przemysł materiałów budowlanych itp.);
- intensywnej działalności propagatorskiej w zakresie działań, które mogą być podjęte przez ludność dla poprawy warunków życia na wsi;
- prowadzenia w jednostkach oświatowych różnego rodzaju (tanich) szkoleń i kursów w celu poszerzenia wiedzy ogólnej i specjalistycznej mieszkańców wsi;
- propagowania wzorcowych gmin z kraju i z zagranicy, które prowadzą szeroką działalność na rzecz rozwoju swojego terenu;
- inspirowania i bezpłatnego udostępniania gotowych rozwiązań technicznych oraz dofinansowywania inwestycji bazujących na niekonwencjonalnych źródłach energii, oraz inwestycjach infrastrukturalnych działających na rzecz ochrony środowiska.

Z przedstawionego, katalogu działań wynika, że wiele z nich leży w gestii władz ponadgminnych, jednakże szerokie pole do działania pozostaje również samorządowej władzy gminnej. Istotną sprawą są zagadnienia gospodarki przestrzennej. W oparciu o istniejące przepisy w zakresie zagospodarowania przestrzennego gmina prowadzi swoją działalność w oparciu o politykę przestrzenną sformułowaną w "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy" oraz w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Istotną sprawą jest to, by w **procesie** planowania realizującego strategię i zagospodarowanie przestrzenne gminy brała czynny udział lokalna społeczność. Przestrzeń kształtowana przez planistę jest przecież niczym innym jak środowiskiem życia tej społeczności.

Dlatego też mieszkańcy winni przede wszystkim zgłaszać swoje potrzeby w istotnym dla nich zakresie. Zadaniem planisty jest odpowiednie ukształtowanie przestrzeni zgodnie z potrzebami ludzi oraz innymi uwarunkowaniami (np. przyrodniczymi).

Tylko tą drogą możliwy będzie do osiągnięcia główny cel działania, tj. podnoszenie stopnia satysfakcji społecznej.

Zarówno plan strategiczny, którego w dużym stopniu współtwórcą są sami mieszkańcy, jak i wszelkie decyzje podejmowane przez władze powinny być znane ogółowi mieszkańców gminy. Lokalne władze z przyjętej odpowiedzialności za rozwój zarządzanych przez nie terenów muszą być w sposób jawny rozliczane przede wszystkim przez lokalną społeczność.

Niebagatelne znaczenie dla rozwoju wiejskich obszarów nabiera w tej sytuacji czynnik psychologiczny. Jego istotne znaczenie dla całości przekształceń społeczno-gospodarczych i aktywizujących związane jest z przelaniem dotychczasowych schematów myślenia we wszystkich niemal przejawach działania.

Przedsiębiorstwo Usług i Inicjatyw Gospodarczych „SZKUTA” S.A. w Toruniu

Stąd też kształt strategii rozwoju poszczególnych wsi (obszarów) w dużym stopniu powinien być mocno zindywidualizowany, a jednocześnie jak najmniej ograniczający możliwości samorealizacji poszczególnych osób czy podmiotów gospodarczych.

To ludzie podejmujący jakąkolwiek działalność powinni sami określać, co chcą robić i co im się opłaca, a władze gminne nie tylko nie powinny im w tym przeszkadzać, lecz w możliwie najszerszym zakresie pomagać. Pomoc ta w szczególności powinna sprowadzać się do:

- przyspieszenia obiegu wymaganych dokumentów;
- rzetelnego doradztwa formalnego i prawnego;
- ułatwień w nawiązywaniu potrzebnych kontaktów;
- pomocy przy kompletowaniu dokumentacji technicznej;
- szybkiego, wyczerpującego i rzetelnego udzielania informacji zainteresowanym.

Jedynymi ograniczeniami dla osób podejmujących działalność gospodarczą powinny być przepisy prawa, w tym przede wszystkim regulującego zasady zagospodarowania przestrzeni.

Stworzenie przez władze gminy właściwego (pozytywnego) klimatu dla nieskrępowanych działań jej mieszkańców w wyraźny sposób przyczyni się do uwiarygodnienia przyjętych kierunków przemian w skali lokalnej. Tylko suma działań ukierunkowanych na poprawę warunków życia poszczególnych osób da w efekcie pozytywne zmiany społeczne i gospodarcze w poszczególnych rodzinach, wsiach a w konsekwencji gminie. Wynika z tego kolejne zadanie stojące przed władzami samorządowymi. Jest nim pobudzanie do aktywności i działania jak najszerszego kręgu osób zarówno z grona stałych mieszkańców gminy jak i osób z zewnątrz. Możliwe jest to do osiągnięcia przez: popieranie i propagowanie śmiałych przedsięwzięć oraz osób o nieskrępowanym i twórczym sposobie myślenia, wyszukiwanie i popularyzowanie nowoczesnych lokalnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych oraz nowych wzorców kulturowych. Przy szybkiej, kompetentnej i kompleksowej pomocy ze strony służb gminnych konieczne jest również równoprawne traktowanie wszystkich obywateli, nie ograniczanie ich inicjatyw z partykularnych lub bliżej nieokreślonych powodów oraz integrowanie środowiska wiejskiego przez częste kontakty, wyjaśniające motywacje podejmowanych decyzji.

Pozytywne efekty dla procesów przemian i aktywizacji możliwe są również do uzyskania poprzez:

- inspirowanie działań możliwie najszerszej grupy osób w celu utworzenia wielu małych, prywatnych, konkurujących ze sobą zakładów produkcyjnych i usługowych;
- zlecenie (drogą przetargów) przez władze samorządowe wszelkich prac budowlanych, remontowych i konserwacyjnych z uwzględnieniem możliwości obniżenia podatku dla firm pochodzących z terenu gminy;
- rezygnowanie przez władze gminy z doraźnych wpływów (np. z tytułu sprzedaży ziemi pod zabudowę) na rzecz korzyści wynikających z samego faktu inwestowania (tworzenie nowych miejsc pracy, wzrost poziomu urbanizacji itp.) oraz przyszłych wpływów podatkowych;
- zachęcenie do tworzenia specjalistycznych firm prywatnych o profilu działania dotychczas rzadko funkcjonującym na obszarach wiejskich, np. zakłady utrzymania zieleni, konserwacji rowów przydrożnych i melioracyjnych, konserwacji zadrzewień przydrożnych i śródpolnych, projektowania i realizacji małej architektury itp.;
- stosowanie maksymalnych ulg przy podejmowaniu przez obywateli działań związanych z: przetwórstwem rolno-spożywczym, usługami bytowymi oraz usługami dla rolnictwa, budową i zabudową infrastruktury technicznej i społecznej oraz oświatowo-kulturalnej, jak też produkcją materiałów budowlanych w oparciu o lokalne zasoby surowcowe;
- inspirowanie przekształceń strukturalnych w rolnictwie.

Przedstawione powyżej działania aktywizujące z całą pewnością nie wyczerpują wszystkich możliwości w tym zakresie. Wskazują jedynie na niektóre z działań, możliwe do wprowadzenia stosunkowo niewielkim nakładem sił i środków ze strony władz gminy. Z przeprowadzonej analizy środków dotychczas będących w dyspozycji władz gminnych wynika, że w większości z nich prawie wszystkie zasoby budżetowe przeznaczone były na utrzymanie oświaty i służby zdrowia funkcjonujących na obszarze gminy. W obecnej trudnej sytuacji gospodarczej kraju obszary wiejskie nie mogą spodziewać się napływu większych środków kapitałowych z budżetu państwa. Stąd też poza funduszami centralnymi na budowę i rozwój telefonizacji, wodociągów, kanalizacji i oczyszczalni ścieków, jak również na niektóre inwestycje urządzeniowo-rolne (także w ograniczonym zakresie), gmina w większym stopniu powinna liczyć na własne inicjatywy i możliwości tkwiące w niej samej.

4.2.2.2. Opinie stron zainteresowanych

Reforma struktury władzy spowodowała przesunięcie na szczebel samorządowy części kompetencji dotychczas przynależnych organom centralnym i wojewódzkim. Gmina uzyskała osobowość prawną i stała się samodzielnym gospodarzem i głównym organizatorem polityki gospodarczej i ekologicznej na swoim terenie. W wyniku reformy gospodarki samodzielnymi podmiotami stały się też jednostki gospodarcze. Decyzje dotyczące swej działalności podejmują one kierując się przede wszystkim rachunkiem ekonomicznym. Taki stan rzeczy może pozornie stwarzać pewien chaos.

Istotnie, gdy tak wiele podmiotów musi współistnieć na danym terenie w określonych warunkach, będzie się pojawiać ogromna liczba interesów czasem trudnych do pogodzenia.

Różnice w istocie interesów oraz w sposobach ich zaspokajania zmierzają nieuchronnie do powstania konfliktów. Z typową sytuacją konfliktową mamy do czynienia w przypadku korzystania ze środowiska

przyrodniczego. Najczęściej stronami rywalizującymi w takim konflikcie są jednostki gospodarujące i społeczeństwo, ponieważ to właśnie ich interesy pozostają ze sobą w sprzeczności. Jednostki gospodarujące chciałyby maksymalnie wykorzystać środowisko jako źródło surowców, a jednocześnie jako miejsce gdzie można usunąć zbędne odpady i pozostałości po swojej działalności. Dla społeczeństwa zaś największe znaczenie ma czyste środowisko. Trzecią stroną w konflikcie jest władza w gminie. Jej interes jest niejako wypadkową potrzeb jednostek gospodarujących oraz społeczeństwa. Negatywne skutki konfliktów można znacznie zmniejszyć rozwiązując je drogą negocjacji.

Rozwiązywanie konfliktów drogą negocjacji jest częstą formą stosowaną na świecie przy podejmowaniu decyzji. Należy upowszechnić tę formę również i w Polsce. Przemawia za tym wiele argumentów:

- **po pierwsze**, jedynie forma negocjacji daje możliwość uwzględnienia wszystkich stanowisk. Daje również gwarancję, że wypracowane porozumienie nie będzie efektem narzucenia czyjejś woli, ale rozwiązaniem najbardziej optymalnym;
- **po drugie**, w wyniku negocjacji i osiągniętych porozumień następuje nawiązanie nowych, bądź polepszenie istniejących stosunków między stronami. Nie istnieją w Polsce przepisy, które nakazywałyby prowadzenie negocjacji przed podjęciem decyzji, jednak korzystne i pożądane jest dziś kreowanie takiego postępowania, szczególnie przed podjęciem każdej kontrowersyjnej działalności. Z inicjatywą negocjacji powinny występować jednostki gospodarcze zamierzające korzystać ze środowiska; organizacje i grupy społeczne oraz samorząd terytorialny;
- **po trzecie**, niezmiernie istotną zaletą negocjacji jest ich elastyczność, znajdowanie rozwiązań przynoszących korzyści wszystkim stronom i bieżące doskonalenie wcześniejszych porozumień.

Przeprowadzenie reform ustrojowych nie spowodowało jeszcze automatycznego uruchomienia wszystkich mechanizmów demokratycznych, a jedynie stworzyło ku temu warunki. W następnym etapie społeczność lokalna będzie musiała sama kreować i udoskonalać specyficzne zwyczaje czy też szczegółowe mechanizmy charakterystyczne dla swojej gminy oraz będzie musiała dokonać rankingu celów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych.

Z doświadczeń krajów o rozwiniętej gospodarce rynkowej wynika, że negocjacje są tam sprawdzonym sposobem rozwiązywania konfliktów rodzących się w trakcie lokalizacji inwestycji szczególnie szkodliwych i uciążliwych dla środowiska i ludzi. W USA wynegocjowanie decyzji o lokalizacji składowiska wymaga prawu wielu stanów. W niektórych stanach, ustalone są także zasady przeprowadzenia negocjacji. Natomiast w krajach skandynawskich istnieją specjalne instytucje odpowiedzialne za negocjacje. Ich zadaniem jest wyznaczenie ram merytorycznych i czasowych, przebiegu negocjacji oraz osiągnięcia porozumienia. Warto dodać, że instytucje te są częścią większego systemu, w skład którego wchodzi instytucje odpowiedzialne za masowe komunikowanie, za racjonalne wyjaśnianie i arbitraż oraz stosowanie sankcji. Tworzy to sprawny, uzupełniający się wzajemnie układ, sterujący przebiegiem procesów.

Fisher i Ury wymieniają cztery najbardziej znane zasady prowadzenia rozmów, które mogą być stosowane niemal w każdej sytuacji:

- pierwsza zasada mówi o konieczności oddzielenia ludzi od problemu. Ludzie są istotami posiadającymi emocje, często inaczej postrzegającymi te same fakty;
- druga zasada proponuje, aby skupić uwagę na interesach, jakie chcemy zaspokoić, a nie na stanowisku, które próbujemy bronić;
- trzecia zasada dobrych negocjacji pośrednio wynika z drugiej. Nakłania ona do opracowania wielu różnych wariantów rozwiązań przed podjęciem ostatecznej decyzji;
- czwarta zasada mówi o konieczności stosowania obiektywnych kryteriów. Obiektywność kryteriów znacznie ułatwia ich akceptację.

Nad opracowaniem planu strategicznego Gminy Unisław pracowały liczne zespoły mieszkańców, członków Rady, Komisji Rady Gminy, Zarządu Gminy oraz instytucji i przedsiębiorstw.

Udział społeczeństwa w procesach podejmowania decyzji dotyczących strategii rozwoju lokalnego, a także w ich realizacji jest jedną z podstawowych zasad rozwoju. Stąd w założeniach polityki państwa postuluje się poszerzenie konsultacji i współpracy między wszystkimi środowiskami społecznymi w okresie opracowywania i wdrażania w życie przedsięwzięć proekologicznych, społecznych i gospodarczych. Tworzenie warunków udziału obywateli jest wymogiem ustawowym i moralnym.

4.2.2.3. Opis przedsięwzięć realizowanych według wybranej strategii.

Do podstawowych przesłanek rozważanych przy formułowaniu deklaracji misji rozwoju gminy zaliczono:

- ochronę istniejących zasobów przyrodniczych i kulturowo-historycznych, dążenie do zrównoważonego rozwoju (tzw. ekorozwoju),
- coraz lepsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców,
- tworzenie warunków sprzyjających aktywności mieszkańców, odpowiadających ich indywidualnym kwalifikacjom, aspiracjom i ambicjom,
- tworzenie optymalnych warunków dla rozwoju gospodarki lokalnej, w tym wspieranie rozwoju rolnictwa ekologicznego, agrobiznesu i drobnej przedsiębiorczości,
- efektywne wykorzystanie zasobów ludzkich, finansowych, przestrzeni, infrastruktury technicznej i społecznej,
- podnoszenie atrakcyjności gminy w celu zwiększenia napływu zasobów zewnętrznych (ludności oraz kapitału krajowego i zagranicznego),
- rozwijanie współpracy władz gminy z administracją rządową, organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami gminy,
- wzrost rangi gminy w województwie, w kraju i zagranicą.

4.2.2.4. Misja

U podstaw formułowania misji i strategicznych celów głównych rozwoju gminy Unisław leży przekonanie jej władz, że gmina ma potencjalne szanse być coraz bardziej atrakcyjnym miejscem zamieszkania, lokalizacji kapitału i innowacyjnych dziedzin wytwórczości, co przyczyniać się będzie do wzrostu jej rangi w powiecie i województwie. Biorąc powyższe pod uwagę - deklarację intencji władz samorządowych i społeczności, co do kierunków rozwoju gminy - uczestnicy „FORUM” sformułowali je następująco:

Kształtowanie Unisławia jako wielofunkcyjnej gminy o wzrastającej randze w powiecie chełmińskim, chroniącej wartości historyczne, kulturowe i ekologiczne, dbającej o jak najlepsze warunki zamieszkania, pracy i wypoczynku mieszkańców, tworzącej warunki dla rozwoju przedsiębiorczości, nowoczesnej gospodarki szczególnie rolnej i współpracy międzynarodowej.

Ponieważ rozwój gminy zależy jest od podjęcia prób rozwiązania w szerszej skali zjawisk ujemnych (bezrobocia, spadku siły nabywczej ludności, spadku produkcji) i przejścia do aktywnej fazy kreowania rozwoju poprzez oparcie się na mocnych stronach i szansach tkwiących w miejscowym potencjale społeczno - ekonomicznym, powstała Strategia Rozwoju Gminy, określająca szczegółowo cele krótko, średnio i długookresowe i zawierająca zapis wizji rozwoju będący odpowiedzią na pytanie - kim chcą być jej mieszkańcy, jako gmina w roku 2010 ? I tak:

- nowoczesnym, technologicznie rozwiniętym ośrodkiem przetwórstwa rolno - spożywczego;
- z dobrze zorganizowanym rolnictwem ekologicznym;
- dobrze zurbanizowaną (zwodociągowaną, skanalizowaną, z dobrą infrastrukturą drogowo - techniczną);
- posiadającą ludność ustawicznie się kształcącą i podnoszącą poziom do standardów europejskich;
- dającą szansę zatrudnienia wszystkim mieszkańcom w wieku produkcyjnym;
- bogatą w sensie materialnym i duchowym, żyjącą godnie, etycznie i kulturalnie;
- rozwiniętą pod względem turystyczno - gospodarczym (baza i usługi);
- estetyczną pod względem zabudowy urbanistycznej, zadbaną, czystą, zieloną, kolorową, ukwieconą;
- posiadającą bazę ochrony zdrowia, stwarzającą warunki rozwoju i zdrowego bytu rodzin;
- ekologicznie czystą, zachęcającą do osiedlania się, inwestowania i korzystania z walorów klimatycznych i turystyczno - rekreacyjnych;
- bezpieczną i życzliwą dla mieszkańców, gości i inwestorów;
- skonsolidowaną społecznie,
- identyfikującą własny rozwój z rozwojem gminy.

4.2.2.5. Cele strategiczne

Cele strategiczne wynikają z misji rozwoju gminy - stanowią jej konkretyzację. Sformułowano cztery cele strategiczne. Są one sobie równe pod względem ważności i pilności, a zatem ich uszeregowanie nie ma wpływu na kolejność realizacji.

POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GMINY

**I STANU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO, ROZWÓJ ROLNICTWA
EKOLOGICZNEGO, WZROST DOCHODÓW LUDNOŚCI WIEJSKIEJ
ROZWÓJ MIESZKALNICTWA I USŁUG WYŻSZEGO RZĘDU.**

**TWORZENIE SPRZYJAJĄCYCH WARUNKÓW
DLA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, DLA ROZWOJU AGROBIZNESU,
AGROTURYSTYKI, NOWOCZESNEJ I ZDYWERSYFIKOWANEJ GOSPODARKI,**

**OCHRONA WALORÓW I ZASOBÓW ORAZ KSZTAŁTOWANIE
ŚRODOWISKA KULTUROWEGO I PRZYRODNICZEGO**

**RACJONALNE KSZTAŁTOWANIE PRZESTRZENI
ORAZ DBAŁOŚĆ O WALORY ARCHITEKTONICZNE,
RURALISTYCZNE I KRAJOBRAZOWE**

Sformułowana powyżej misja rozwoju gminy Unisław oraz cele strategiczne, wyznaczają podstawowe kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. **Nie należy ich traktować w kategoriach wizji docelowego stanu rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, lecz w kategoriach celów - procesów rozwojowych,** służących coraz lepszemu zaspokajaniu różnorodnych potrzeb mieszkańców i gospodarki oraz przyczyniających się do wzrostu konkurencyjności i rangi gminy w województwie kujawsko - pomorskim. Wizja jest bowiem wyobrażeniem gminy w wybranym momencie jej przewidywanego rozwoju (mówi się przy tym o stanie „docelowym”). Odpowiada ona na pytanie: jaki ma być poziom rozwoju gminy w określonym momencie w przyszłości? Tak zdefiniowane wizje z reguły nie spełniają się. Gmina nie jest bowiem systemem statycznym, lecz dynamicznym, stale rozwijającym się, w którym dokonują się wielorakie przekształcenia. Dlatego bardziej adekwatnym jest dynamiczny model wyobrażania przyszłości gminy, w którym podstawę stanowi misja rozwoju oraz cele strategiczne, czyli cele - procesy rozwoju. Opisuje on sposób funkcjonowania i rozwoju gminy w założonym horyzoncie czasu. Obrazowo rzecz ujmując, zapis wizji jest „fotografią” gminy w określonym momencie w przyszłości, zaś zapis misji i celów strategicznych jest „filmem”, pokazującym drogę rozwojową.

Realizacja powyższych zapisów misji i celów strategicznych nie jest aktem jednorazowym, lecz długotrwałym procesem stałego wzrostu jakości życia ludności oraz atrakcyjności lokalizacyjnej dla inwestorów. Wynika z nich, że **intencją władz samorządowych jest dążenie do tego, aby gmina Unisław stawała się w coraz większym stopniu gminą wielofunkcyjną, przedsiębiorczą, nowoczesną i zamożną, przy zachowaniu walorów i zasobów środowiska przyrodniczego oraz kulturowego.**

4.3. Cele szczegółowe rozwoju gminy.

Cele szczegółowe są konkretyzacją strategicznych celów głównych - do każdego celu strategicznego przyporządkowano katalogi celów szczegółowych. Są one sobie równe pod

względem ważności i pilności, a zatem ich uszeregowanie nie ma wpływu na kolejność realizacji.

**POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA LUDNOŚCI WIEJSKIEJ,
STANU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO,
ROZWÓJ ROLNICTWA EKOLOGICZNEGO,
WZROST DOCHODÓW LUDNOŚCI ROLNICZEJ,
ROZWÓJ MIESZKALNICTWA I USŁUG WYŻSZEGO RZĘDU**

Poprawa warunków życia mieszkańców Gminy Unisław
Rozwój rolnictwa ekologicznego
Poprawa warunków obsługi komunikacyjnej gminy
Rozwój agroturystyki i rekreacji
Wzbogacenie oferty kulturalnej i rekreacyjno-sportowej
Realizacja nowych budynków komunalnych i modernizacja istniejącej substancji
Poprawa funkcjonowania opieki zdrowotnej i socjalnej
Rozwój i poprawa standardu funkcjonowania placówek oświatowych
Rozwój budownictwa mieszkaniowego
Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego
Wspieranie rozwoju szkolnictwa średniego

**TWORZENIE SPRZYJAJĄCYCH WARUNKÓW
DLA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI,
DLA ROZWOJU AGROBIZNESU ORAZ
NOWOCZESNEJ I ZDYWERSYFIKOWANEJ GOSPODARKI**

Tworzenie warunków dla wzrostu aktywności gospodarczej
Rozwój agrobiznesu
Wspieranie rozwoju otoczenia biznesu
Poprawa warunków obsługi administracyjnej i funkcjonowania urzędu
Promocja gminy
Aktywna i prorozwojowa gospodarka finansowa gminy
Rozwój funkcji targowych Unisławia

**OCHRONA WALORÓW I ZASOBÓW
ŚRODOWISKA KULTUROWEGO ORAZ PRZYRODNICZEGO**

Ochrona obiektów o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych „ChPK”- „PKDDW”
Ochrona dziedzictwa kulturowego Gminy
Ochrona wód, gruntu, powietrza i ochrona przed hałasem

Stworzenie ponadlokalnego i lokalnego systemu powiązań przyrodniczych z wykorzystaniem elementów cennych przyrodniczo, zwłaszcza zbiorników wodnych z otaczającą zielenią

**RACJONALNE KSZTAŁTOWANIE PRZESTRZENI
ORAZ DBAŁOŚĆ O WALORY ARCHITEKTONICZNE,
RURALISTYCZNE I KRAJOBRAZOWE**

Stworzenie podstaw prawnych zmierzających do sprawnego funkcjonowania i racjonalnego kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej

Prowadzenie racjonalnej gospodarki nieruchomościami zgodnie z polityką rozwojową gminy

Kształtowanie elementów przestrzennych identyfikacji miejsca i tożsamości gminy

4.4. Działania realizacyjne.

1 CEL STRATEGICZNY :

Poprawa warunków życia ludności wiejskiej i stanu bezpieczeństwa publicznego, rozwój rolnictwa ekologicznego, rozwój mieszkalnictwa i usług wyższego rzędu

Cel szczegółowy: Poprawa warunków życia mieszkańców Unisławia

Tytuł zadania	Uzasadnienie
Poprawa istniejącego i realizacja nowego układu komunikacyjnego.	Modernizacja i budowa nowych dróg. Parkingi
Poprawa standardów obsługi inżynierskiej, kontynuacja realizacji systemów z uwzględnieniem systemu odprowadzenia ścieków komunalnych i wód deszczowych.	W szczególności chodzi o realizację uzbrojenia ośrodka gminnego (wodociągi, kanalizacja, gazyfikacja gazem ziemnym, odprowadzenie wód opadowych i ich oczyszczenia).
Poprawa wyposażenia w usługi.	Poczta, przychodnia zdrowia, obiekty sportowe.
Rozwój zbiorowego transportu.	Utrzymanie połączeń PKP.

Cel szczegółowy: Realizacja nowych budynków komunalnych i modernizacja istn. substancji

Tytuł zadania	Uzasadnienie
Budowa nowych mieszkań komunalnych, w tym zamiennych i socjalnych.	Konieczność zapewnienia lokali zgodnie z przyjętym programem budownictwa komunalnego. w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> dla osób mieszkających w budynkach zagrożonych katastrofą budowlaną, dla lokatorów (w zamian za działkę pod budowę zespołu budynków komunalnych), dla osób, których wnioski zostały pozytywnie zaopiniowane przez Społeczną Komisję ds. Mieszkań Komunalnych
Zwrot, zamiana, sprzedaż budynków komunalnych, których nie oplaca się eksploatować.	Budynki te należy zwrócić lub sprzedać z obowiązkiem zapewnienia mieszkań zamiennych: <ul style="list-style-type: none"> dla osób mieszkających w małych budynkach na dużych działkach, będących własnością gminy (odzyskanie terenu), w celu załatwienia działek eksmisyjnych.

Wspieranie rozwoju usług towarzyszących funkcjom rekreacji oraz rozwój sieci hotelowo-gastronomicznej.	Uzupełnienie oferty tego typu urządzeń na obszarze gminy. Przekształcenie rejonu w zespół usług turystyczno-rekreacyjnych zgodnie z projektem mpzp gminy Unisław
Wspieranie twórców kultury i placówek pracy twórczej.	Silniejsze związanie artystów unisławskich (np. poprzez ustanowienie dorocznej nagrody Wójta za najważniejsze dokonanie w dziedzinie kultury, a dla młodych twórców - system stypendiów) i wykorzystanie ich potencjału intelektualnego i twórczego do inspirowania i integrowania lokalnej społeczności.
Organizacja "Dni Unisławia", "Dni Promocji Kultury", "Targów Kulturalnych", festynów itp.	Działania na rzecz integracji mieszkańców oraz promocji gminy.
Tworzenie warunków dla funkcjonowania i rozwoju stowarzyszeń i fundacji działających na rzecz mieszkańców Unisławia.	Stowarzyszenia i fundacje, zrzeszające mieszkańców, pełnią bardzo ważną rolę. Jedną z największych trudności jest dla nich znalezienie lokalu (siedziby). Udostępnienie pomieszczeń, w których siedzibę mogłoby mieć po kilka różnych podmiotów, będzie bardzo dużym ułatwieniem.

Cel szczegółowy: Wspieranie rozwoju szkolnictwa

Tytuł zadania	Uzasadnienie
Współpraca gminy ze szkołami wyższymi.	Wykorzystanie potencjału intelektualnego i bazy materialnej wyższych uczelni (szczególnie UMK)
Tworzenie warunków rozwoju UMK.	Wzrost rangi i znaczenia gminy w otoczeniu. Zwiększenie oferty edukacyjnej dla mieszkańców gminy.
Wspieranie UMK w tworzeniu nowoczesnych kierunków studiów.	Wzrost rangi i znaczenia gminy w otoczeniu. Zwiększenie oferty edukacyjnej dla mieszkańców gminy.

Cel szczegółowy: Poprawa funkcjonowania opieki zdrowotnej i socjalnej

Tytuł zadania	Uzasadnienie
Opracowanie programu rozwoju usług z zakresu opieki zdrowotnej i socjalnej wraz z rozbudowanym systemem usług medycznych i terapeutycznych dla osób potrzebujących oraz wspieranie i pomoc organizacjom pozarządowym i mieszkańcom.	Istnieje konieczność rozwijania i przekształceń w podstawowej opiece zdrowotnej, rozwoju sieci poradni lekarza rodzinnego, zwłaszcza dla terenu „wiejskiego” i zielonego Unisławia. Konieczność utworzenia ośrodka terapeutyczno- konsultacyjnego (rodzaj dziennego oddziału) i ośrodka samopomocowego dla osób wymagających opieki i pomocy. Utworzenie schroniska i dziennego pogotowia opiekuńczego. Powołanie zespołu interwencji kryzysowej, uruchomienie punktu konsultacyjnego.
Tworzenie warunków dla realizacji ośrodka w nowoczesnej formie organizacyjnej i architektonicznej, będącego bazą konsultacyjną, diagnostyczną i leczniczą.	Brak tego ośrodka wyklucza stworzenie wydolnego i nowoczesnego systemu ochrony zdrowia w gminie
Opracowanie systemu udzielania pomocy mieszkańcom znajdującym się czasowo w trudnej sytuacji życiowej.	Brak placówek udzielających pomocy osobom znajdującym się czasowo w trudnej sytuacji życiowej - samotnym matkom, ofiarom przemocy w rodzinie, dzieciom w sytuacji kryzysowej, osobom opuszczającym zakłady karne. Należy utworzyć co najmniej kilka miejsc noclegowych, ze skromnym zapleczem kuchennym i sanitarnym, gdzie mogłyby one znaleźć czasowe schronienie oraz uzyskać pomoc psychologiczną i prawną.
Konieczność przejęcia i poszerzenia bazy lokalowej Poradni.	Zwiększenie oferty terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych
Zapewnienie realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz stanowiska Rady Gminy dotyczących rozwiązywania problemów alkoholowych.	Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych to z mocy ustawy zadanie własne gmin. W szczególności dotyczy: <ul style="list-style-type: none"> • prowadzenia stałych działań profilaktycznych adresowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych. • prowadzenia stałych badań diagnozujących sytuację w gminie w zakresie problemów związanych z uzależnieniami. • uruchomienia punktu pomocy i wsparcia dla osób współuzależnionych, ofiar przemocy w rodzinie itp..

Cel szczegółowy: Poprawa warunków obsługi komunikacyjnej gminy

Tytuł zadania	Uzasadnienie
Realizacja, modernizacja, remont dróg i ulic uzupełniających główny układ komunikacyjny gminy z uwzględnieniem powiązań komunikacyjnych zewnętrznych.	Stworzenie sprawnego systemu powiązań komunikacyjnych wewnątrz obszaru gminy i jej powiązań z terenami otaczającymi.
Realizacja dróg i ulic uzupełniających podstawowy układ komunikacyjny wewnątrz gminy i ulic lokalnych w miarę potrzeb wynikających z postępującej urbanizacji. Modernizacja ulic tworzących istniejący podstawowy układ komunikacyjny w Unisławiu	Dla lepszej obsługi lokalnej: <ul style="list-style-type: none"> • realizacja ulic na terenie „Unisławia”, • poprawa warunków obsługi mieszkańców gminy • realizacja ulic lokalnych dla rozbudowującego się zespołu osiedli, • poprawa warunków ruchu kołowego i parkowania, umożliwienie sprawniejszego dojazdu do miejsc pracy i zamieszkiwania.
Realizacja systemu ścieżek rowerowych.	Konieczność poprawy warunków bezpieczeństwa dla ruchu rowerowego i usprawnienie tego typu połączeń ograniczających ruch samochodowy, szczególnie dla istniejących ścieżek i międzynarodowej trasy rowerowej według projektu systemu ścieżek opracowanego przez Urząd Gminy.
Poprawa obsługi komunikacją publiczną w obrębie Unisławia.	Usprawnienie powiązań komunikacją zbiorową wewnątrz Unisławia m.in. z przystankami PKS usługami zdrowia oraz pomiędzy poszczególnymi rejonami Unisławia, zarówno w ramach postojów taksówek jak również np. transportu prywatnych sam. ciężarowych.

Cel szczegółowy: Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego

Tytuł zadania	Uzasadnienie
Zapewnienie służbom ratowniczym drożności przejazdu przez uliczki wewnątrz osiedli.	Skrócenie czasu dojazdu do miejsca interwencji.
Poprawa bezpieczeństwa na najbardziej niebezpiecznych skrzyżowaniach.	Budowa dobrego oznakowania na skrzyżowaniach, konsekwentne egzekwowanie ograniczeń prędkości.
Tworzenie warunków do budowy w Unisławiu straży pożarnej łącznie z systemem ratownictwa ze wspólnym stanowiskiem kierowania.	Czas dojazdu do miejsca interwencji wozów aktualnie działającej OSP Ratowniczo-Gaśniczej jest w wielu przypadkach zbyt długi (szczególnie dotyczy to rejonów wiejskich Unisławia).
Działania na rzecz zwiększenia ochrony policyjnej.	Szczególnie w Unisławiu.
Prowadzenie na terenie gminy kontroli stanu zagrożenia pożarowego obiektów	OSP we współpracy z policją z pracownikami UG powinna prowadzić stałe kontrole zagrożenia pożarowego - szczególnie budynków mieszkalnych.
Wspieranie inicjatyw mieszkańców na rzecz rozwoju różnorodnych form ochrony bezpieczeństwa.	Wspomaganie działań policji i OSP w zakresie poprawy bezpieczeństwa.
Inspirowanie działań na rzecz stworzenia systemu współdziałania władz samorządowych, cukrowni i innych organizacji ze służbami ratowniczymi i porządkowymi.	Koordinowanie działań w zakresie ochrony bezpieczeństwa i zapewnienia skutecznego reagowania w przypadku wystąpienia szczególnych zagrożeń. Należy opracować zasady współpracy z mieszkańcami Unisławia w tym zakresie.

Cel szczegółowy: Rozwój i poprawa standardu funkcjonowania placówek oświatowych

2. CEL STRATEGICZNY:
**Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, agrobiznesu,
 nowoczesnej i zdywersyfikowanej gospodarki**

Cel szczegółowy: Tworzenie warunków dla wzrostu aktywności gospodarczej

Tytuł zadania	Uzasadnienie
Prorozwojowa polityka w zakresie podatków i opłat lokalnych.	Zachęta do prowadzenia (rejestracji) działalności na terenie gminy.
Przygotowanie kompleksowej oferty lokalizacyjnej dla potencjalnych inwestorów.	Kompletna i wiarygodna informacja nt. możliwości inwestycyjnych oraz obowiązujących procedur jest warunkiem przyciągnięcia poważnych inwestorów.
Przygotowanie małych działek przeznaczonych na sprzedaż lub wieloletnią dzierżawę pod działalność gospodarczą, oraz działania na rzecz zwiększenia liczby lokali użytkowych, zagospodarowanie terenów wolnych.	Stabilizacja warunków funkcjonowania małych firm, dająca możliwość inwestowania i rozwoju oraz warunków prowadzenia działalności gospodarczej z zakresu małego biznesu.
Stabilizacja warunków rozwoju małego biznesu, w tym firm rodzinnych.	Tworzenie stabilnych i konkurencyjnych warunków dla rozwoju klasy średniej.
Działania na rzecz lokalizowania na terenie gminy siedzib firm oraz organizacji zagranicznych.	Wzrost rangi gminy w powiecie. Wzrost liczby miejsc pracy. Zwiększenie dochodów własnych gminy, głównie poprzez wzrost wpływów podatkowych.
Tytuł zadania	Uzasadnienie
Rozwój szkolnictwa ogólnokształcącego.	Obecnie miejsca w szkołach ponadpodstawowych zapewnia się na terenie Gminy (1 publiczne gimnazjum ogólnokształcące w przyszłości liceum).
Modernizacja oraz rozbudowa szkół podstawowych.	Dalsza urbanizacja terenów gminy, a także potrzeba wzbogacenia bazy szkolnej (sale gimnastyczne, pracownie itp.)
Wspieranie rozwoju niepublicznych placówek oświatowych i współpraca z istniejącymi.	Konieczność poszerzenia bazy oświatowej na różnych poziomach kształcenia.
Zwiększenie dostępności zajęć wychowawczych oraz zajęć wspomagających proces kształcenia, szczególnie dla młodzieży i dzieci ze środowisk niewydolnych wychowawczo.	Dzieci te, nie otrzymując specjalistycznej pomocy pedagogicznej i terapeutycznej, przerywają edukację na poziomie niższym niż by to wynikało z ich możliwości intelektualnych.
Utworzenie Centrum Informacji, Doradztwa i Promocji Gospodarczej.	Zmniejszenie bariery biurokratycznej rozwoju przedsiębiorczości, udostępnienie oferty kredytowej banków i organizacji pozarządowych.
Działania na rzecz unowocześnienia targowisk, organizacji giełdy warzywno-owocowej oraz handlu.	Poprawa kultury handlu i estetyki gminy.
Wspieranie programów edukacji menedżerskiej.	Przygotowanie młodzieży do funkcjonowania w gospodarce rynkowej.
Utworzenie „inkubatora przedsiębiorczości”	Ułatwienie podjęcia działalności gospodarczej.

Cel szczegółowy: tworzenie warunków dla rozwoju agrobiznesu

Tytuł zadania	Uzasadnienie
Zaangażowanie kapitału zewnętrznego (zagranicznego i krajowego)	Dobra jakość gleb i wysoki stopień zmeliorowania gruntów; brak zagrożeń ekologicznych; duże zasoby pracy, wysoka kultura rolna, udział gospodarstw specjalistycznych, dobry poziom infrastruktury

	technicznej.
Rozwój nowoczesnych usług zarządzania w agrobiznesie	
Tworzenie konkurencyjnych pod względem ekonomicznym gospodarstw rolnych	Większy nakład ludzkiej pracy żywej. Analizy porównawcze ukazują, że gospodarstwa ekologiczne mogą być prowadzone w praktyce. W RFN powstają różne zrzeszenia, zespoły rolników podejmujące produkcję tzw. bioorganicznej żywności. Powstają też porozumienia między producentami i nabywcami – konsumentami owej zdrowej żywności.
Poszukiwania rynków zbytu na żywność przetworzoną, pracochlonną oraz ekologiczną.	Wylimitowanie pośrednictwa. Prowadzić propagandę rolnictwa ekologicznego, organizować kontakty konsumentów z producentami jako najbardziej korzystną formę obrotu towarowego.
Rozwój edukacji ekologicznej i ekonomicznej na wsi dla wspierania agrobiznesu.	Inspirowanie przekształceń strukturalnych w rolnictwie. Pozytywne efekty dla procesów przemian i aktywizacji ludności wiejskiej.
Tworzenie nowoczesnego systemu doradztwa, informacji, pomocy w marketingu	Propagowanie wzorcowych gmin w kraju i zagranicą, które prowadzą szeroką działalność na rzecz rozwoju swojego terenu
Powadzić kampanię promocji dla stworzenia pozytywnego obrazu gminy	Jak wyżej.
Inspirowanie i wspieranie tworzenia i rozwoju firm rolno-przetwórczych, w tym rozwoju przetwórstwa żywności ekologicznej	W rozwoju agrobiznesu głównym celem powinien być rozwój usług i przetwórstwa rolno - spożywczego
Zmniejszenie wymiaru podatków i udostępniania kredytów na warunkach preferencyjnych rolnikom przystosowujących swoje gospodarstwa do produkcji ekologicznej i agroturystyki	Strategia działalności gospodarczej na obszarze wiejskim jako kategoria ekonomiczna oznacza koncepcję wykorzystania zasobów produkcyjnych w warunkach określonych przez otoczenie dla realizacji wyznaczonych celów w długim okresie. Wzrost jakości życia ludności wiejskiej.

Cel szczegółowy: Wspieranie rozwoju otoczenia biznesu

Tytuł zadania	Uzasadnienie
Tworzenie warunków do rozwoju sieci hotelowo-gastronomicznej.	Zaplecze zewnętrznych kontaktów gospodarczych, służące również obsłudze turystyki.
Dążenie do pełnego zaspokojenia potrzeb w zakresie systemu transmisji teleinformatycznej.	Rozwój nowoczesnego nośnika informacji o zasięgu ogólnosiwiatowym (Internet), np. poprzez kablowe sieci telewizyjne.
Wspieranie rozwoju sieci obsługi finansowej i prawnej firm.	Zapewnienie szybkiej i sprawnej obsługi podmiotów gospodarczych (powołanie inkubatora przedsiębiorczości).
Współpraca z organizacjami przedsiębiorców (organizacje pozarządowe, spółki itp.).	Stworzenie różnorodnych płaszczyzn przepływu informacji i wymiany doświadczeń.

Cel szczegółowy: Poprawa warunków obsługi administracyjnej i funkcjonowania urzędu

Tytuł zadania	Uzasadnienie
Usprawnienie procedur postępowania urzędowego i koordynacji procesów inwestycyjnych w gminie. Modyfikacja struktur organizacji i wyposażenia Urzędu (komputeryzacja). Rozwój systemu motywacyjnego dla pracowników Urzędu.	Konieczność uproszczenia procedur, skrócenie czasu oczekiwania na decyzje administracyjne (szczególnie dla inwestycji gminnych).

Zbadanie możliwości uzyskania jednego z certyfikatów jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej.	Poprawa i zweryfikowanie jakości pracy urzędu. Promocja gminy wśród inwestorów zagranicznych.
---	--

Cel szczegółowy: Promocja gminy Unisław

Tytuł zadania	Uzasadnienie
Opracowanie i realizacja strategii promocji gminy.	Skoordynowanie działań na rzecz realizacji strategii rozwoju, w szczególności podkreślenie atrakcyjności gminy dla inwestorów, kontakty z agendami rządowymi (PAIZ, Dep. Promocji M.G. itp.) oraz organizacjami pozarządowymi.
Wykorzystywanie środków masowego przekazu i internetu do promocji gminy.	Podkreślenie atrakcyjności gminy dla inwestorów o profilu zgodnym ze strategią rozwoju.
Kreowanie obrazu gminy jako miejsca zamieszkałego przez menedżerów i ludzi zamożnych oraz aktywnej działalności gospodarczej.	Podkreślenie atrakcyjności gminy dla inwestorów o profilu zgodnym ze strategią rozwoju.
Udział w konferencjach, targach, imprezach promocyjnych.	Podkreślenie atrakcyjności gminy dla inwestorów o profilu zgodnym ze strategią rozwoju.
Nawiązanie współpracy z gminami (miastami) partnerskimi.	Podkreślenie atrakcyjności gminy dla inwestorów o profilu zgodnym ze strategią rozwoju.
Wykorzystanie oferty kulturalnej gminy dla celów promocji samorządu unisławskiego.	Podkreślenie atrakcyjności gminy dla inwestorów o profilu zgodnym ze strategią rozwoju.

Cel szczegółowy: Aktywna i prorozwojowa gospodarka finansowa gminy

Tytuł zadania	Uzasadnienie
Optymalizacja dochodów własnych i podniesienie efektywności zarządzania środkami finansowymi gminy, szczególnie w odniesieniu do nakładów inwestycyjnych.	Zapewnienie środków na zadania i właściwą ich realizację.
Wykorzystywanie możliwości zewnętrznego finansowego wspomaganie przedsięwzięć inwestycyjnych.	Zwiększenie środków przeznaczonych na rozwój i ochronę zasobów i walorów środowiska przyrodniczego gminy.
Opracowanie systemu grantów dla organizacji pozarządowych działających w gminie.	Podniesienie poziomu realizacji zadań oraz optymalizacja ich kosztów. Aktywizacja działalności mieszkańców na rzecz gminy.

Cel szczegółowy: Rozwój funkcji targowo-wystawienniczych na terenie Unisławia

Tytuł zadania	Uzasadnienie
---------------	--------------

<p>Działania na rzecz uruchomienia urzędzonego targowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktywna gospodarka gruntami, przygotowanie działek do zbycia, scalanie gruntów itp. • Współpraca z agendami rządowymi, władzami miast i ościennymi gminami, spółkami prawa handlowego i organizacjami pozarządowymi. • Działanie na rzecz pozyskania inwestorów. • Promocja handlu. • Dążenie do rozwoju infrastruktury na terenach przyszłych usług handlowych i terenach przyległych. 	<p>Zagospodarowanie Unisławia. Rozwój społeczno -gospodarczy i promocja gminy.</p>
--	--

3. CEL STRATEGICZNY:

Ochrona walorów i zasobów środowiska kulturowego oraz przyrodniczego

Cel szczegółowy: Ochrona obiektów o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych

Tytuł zadania	Uzasadnienie
<p>Racjonalne zagospodarowanie otuliny ośrodka gminnego.</p>	<p>Konieczność:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizacji uzbrojenia (szczególnie kanalizacji), • realizacji programu rekreacyjno-sportowego w gminie, • uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej na terenie Unisławia, • realizacji parkingów dla ruchu turystyczno-rekreacyjnego.
<p>Ochrona unikatowych obiektów przyrodniczych. Zachowanie osi, kierunków widokowych na tereny i obiekty istotne w krajobrazie gminy (Basen Unisławski – ChPK).</p>	<p>Powstrzymanie degradacji obszarów gminy, których otoczenie wymaga dbałości o rozwiązania przestrzenne. Konieczność stosowania rozwiązań o wysokim standardzie architektonicznym i urbanistycznym wymienionych w głównym celu strategicznym Nr 4. Ekspozowanie w krajobrazie tych elementów, ochrona dziedzictwa kulturowego i krajobrazu, rekonstrukcja, konserwacja starodrzewu chronionych skupisk drzew itp.</p>
<p>Uporządkowanie w porozumieniu z Powiatem i Urzędem Wojewódzkim spraw dot. zalesień i dolesień.</p>	<p>Opracowanie biznes planu zalesień (wg granicy rolno- leśnej). Konieczność podjęcia własnych inicjatyw z uwagi na niedostatek działań służb.</p>

Cel szczegółowy: Ochrona dziedzictwa kulturowego Gminy

Cel szczegółowy: Stworzenie ponadlokalnego i lokalnego systemu powiązań przyrodniczych z wykorzystaniem elementów cennych przyrodniczo, zwłaszcza zbiorników wodnych z otaczającą zielenią na obszarze gminy.

Tytuł zadania	Uzasadnienie
---------------	--------------

Tytuł zadania	Uzasadnienie
Upowszechnienie wiedzy o dziedzictwie kulturowym i przyrodniczym Unisławia.	Budowanie świadomości o tożsamości Gminy, jej cennych zasobach przyrodniczych i kulturowych.
Działania na rzecz zagospodarowania terenów stycznych do zabytków, zieleni parkowej i usług kultury.	Wykorzystanie terenów stycznych do obiektów zabytkowych. Potrzeba opracowania planów miejscowych.
Tworzenie powiązań terenów zielonych w system lokalnych ciągów ekologicznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja alei lipowych, kasztanowych, dębowych w ciągach spacerowo-rowerowych na obszarze gminy. • Utworzenie powiązania przyrodniczego: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ciąg zieleni i krzewów śródpolnych, 2. Ciąg zieleni po skarpach przy krawędzi erozyjnej cieków jezior itp..
Poprawa stanu zieleni.	Stała konserwacja i uzupełnienie nasadzeń, ze szczególnym uwzględnieniem zieleni osiedlowej i przyulicznej towarzyszącej obiektom technicznym.
Wykonanie zalesień terenów wg projektu granicy rolno – leśnej w gminie.	☐ Podniesienie lesistości gminy. Realizacja biznes planu zalesień, zakrzewień itp.

Cel szczegółowy: Ochrona wód, gruntu, powietrza i ochrona przed hałasem

Tytuł zadania	Uzasadnienie
Opracowanie programu i sukcesywna realizacja gospodarki wodno-ściekowej.	Ochrona wód powierzchniowych i wglębnych oraz ziemi
Prowadzenie stałego monitoringu lokalnego stanu środowiska.	Ochrona pokładów wodonośnych szczególnie na obszarach bez sieci kanalizacyjnej.
Promocja i działania na rzecz wdrażania czynników grzewczych proekologicznych	Likwidacja niskich emitorów z terenów zabudowy mieszkaniowej dla ochrony powietrza.
Realizacja „Programu Ochrony hałasowej Unisławia” oraz innych jednostek - wsi.	Konieczność podjęcia zadań oraz opracowanie programu z wykorzystaniem środków NFOŚ.
Rozbudowa kanalizacji w Unisławiu	Ochrona środowiska (ochrona cieków , wód otwartych i podziemnych w rejonie Basenu Unisławskiego).

4. CEL STRATEGICZNY: Racjonalne kształtowanie przestrzeni oraz dbałość o walory architektoniczne, ruralistyczne i krajobrazowe

Cel szczegółowy: Stworzenie podstaw prawnych zmierzających do sprawnego funkcjonowania i racjonalnego kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej

Tytuł zadania	Uzasadnienie
Opracowanie i uchwalenie miejsc. planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp): Unisławia, Grzybna, Kokocka.	Stworzenie przepisu gminnego o skali bardziej szczegółowej niż plan ogólny, który obowiązywać będzie tylko do końca 2002r. Po tym terminie bez mpzp każda decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu będzie musiała być wydawana w trybie rozprawy administracyjnej, prowadzonej przez osobę posiadającą uprawnienia planistyczne. Mpzp jest podstawowym narzędziem do realizacji polityki przestrzennej gminy, racjonalnego kształtowania przestrzeni z poszanowaniem wymogów dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego, potrzeb i aspiracji społecznych.
Opracowanie "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy" w 2000 r..	Określenie polityki przestrzennej gminy oraz realizacja art. 67 ust.3 Ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, o konieczności uchwalenia Studium w 2000r. z późniejszymi zmianami).

Cel szczegółowy: Prowadzenie racjonalnej gospodarki nieruchomościami zgodnie z polityką rozwojową gminy Unisław

Tytuł zadania	Uzasadnienie
Uporządkowanie spraw dotyczących własności gruntów gminnych, szczególnie w relacji z innymi inwestorami np. AWRSP.	Brak ostatecznego rozgraniczenia własności gminy.
Podjęcie działań na rzecz pozyskania gruntów ze AWRSP na realizację celów publicznych.	Konieczność tworzenia zasobów gruntów komunalnych dla realizacji zadań własnych gminy, działek zamiennych itp.
Stworzenie racjonalnej polityki gospodarowania gruntami – skoordynowanej z polityką gminy.	Teren jest bardzo atrakcyjny dla tych funkcji i wymaga uporządkowania.

Cel szczegółowy: Kształtowanie elementów przestrzennych identyfikacji miejsca i tożsamości gminy

Tytuł zadania	Uzasadnienie
Wykreowanie Centrum Gminy z Urzędem Gminy.	Poprawa warunków pracy oraz obsługi mieszkańców i firm. Brak Centrum Gminy i koncentracji centrotwórczych funkcji.
Kontynuacja przekształcania charakteru „sypialnego” gminy.	Kreowanie (na modłę) „miejskich” pierzei ulicznych i placów.
Porządkowanie obszarów zdegradowanych i zaśmieconych.	Poprawa image gminy. Dotyczy to terenów wzdłuż stacji Kolejowej w Kornatowie.
Kontynuacja przekształceń rejonów z funkcji uciążliwych produkcyjnych na usługi techniczne, produkcyjne – nieuciążliwe.	Eliminacja uciążliwości z obszaru gminy.
Przeprowadzenie konkursu TUP - SARP na kształtowanie centrum Unisławia.	Dażenie do uzyskania rozwiązań przestrzennych o wysokich walorach przestrzennych i charakterze „miastotwórczym” (i „centrotwórczym”).
Budowa kostnicy	60 – 70 zgonów rocznie.
Dbalność o rozwiązania przestrzenne o wysokich walorach architektonicznych i urbanistycznych.	Propagowanie dobrych i funkcjonalnych rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych. Organizowanie konkursów na najlepsze obiekty.
Wdrożenie na poziomie „Ośrodka Gminnego” Systemu Informacji	Realizacja międzygminnego porozumienia.

4.5. Hierarchizacja wybranych działań strategicznych.

Na podstawie dokonywanej analizy szans i zagrożeń rozwoju gminy wskazującej problemy mogące zahamować lub utrudniać rozwój gminy oraz stworzonych celów strategicznych Zespół określił wstępnie katalog niezaspokojonych potrzeb. We współpracy z Zarządem, Radą Gminy i osobami zaangażowanymi w działalność społeczną i gospodarczą gminy została określona misja rozwoju gminy, cele strategiczne i cele szczegółowe. Następnie cele szczegółowe zostały zanalizowane i uszczegółowione przez określenie zadań koniecznych do ich realizacji. Sformulowano 41 cele szczegółowe oraz 89 działań realizacyjnych. Stanowią one podstawę wykonania przyjętych czterech głównych celów strategicznych oraz generalnego celu kierunkowego - misji rozwoju gminy.

Opracowane w ten sposób cele i zadania realizacyjne zostały rozdane do konsultacji wśród radnych oraz przedstawicieli środowisk gospodarczych i kulturalnych działających na terenie gminy. W wyniku preferencji ankietowanych i ich uwag nastąpiło usystematyzowanie i wprowadzenie korekt w formułowaniu celów i zadań. Na podstawie punktacji zadań utworzono kolejność obrazującą pilność i wagę ich realizacji, co przedstawiono (wstępnie) w poniższej tabeli. Dokumentuje (wstępnie) ona najpilniejsze potrzeby mieszkańców gminy, ich obawy, istniejące zagrożenia oraz wizje rozwoju.

Z przedstawionego, w dużym uproszczeniu, katalogu działań wynika, że wiele z nich leży w gestii władz ponadgminnych, jednakże szerokie pole do działania pozostaje również samorządowej władzy gminnej. Istotną sprawą są zagadnienia gospodarki przestrzennej. W oparciu o istniejące przepisy w zakresie zagospodarowania przestrzennego gmina prowadzi swoją działalność w oparciu o politykę przestrzenną sformułowaną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” oraz w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Istotną sprawą jest to, by w procesie planowania zagospodarowania przestrzennego gminy brała czynny udział lokalna społeczność. Przestrzeń kształtowana przez planistę jest przecież niczym innym jak środowiskiem życia tej społeczności.

Dlatego też mieszkańcy winni przede wszystkim zgłaszać swoje potrzeby w istotnym dla nich zakresie. Zadaniem planisty jest odpowiednie ukształtowanie przestrzeni zgodnie z potrzebami ludzi oraz innymi uwarunkowaniami (jak podkreślano np. przyrodniczymi).

Tylko tą drogą możliwy będzie do osiągnięcia główny cel działania, tj. podnoszenie stopnia satysfakcji społecznej.

Zarówno plan, którego w dużym stopniu współtwórcą są sami mieszkańcy, jak i wszelkie decyzje podejmowane przez władze powinny być znane ogółowi mieszkańców gminy. Lokalne władze Zarząd Gminy i Rada Gminy z przyjętej odpowiedzialności za rozwój zarządzanych przez nie terenów muszą być w sposób jawny rozliczane przede wszystkim przez lokalną społeczność.

Niebagatelne znaczenia dla rozwoju poszczególnych wsi nabiera w tej sytuacji czynnik psychologiczny. Jego istotne znaczenie dla całości przekształceń społeczno-gospodarczych i aktywizujących związane jest z przelamaniem dotychczasowych schematów myślenia we wszystkich niemal przejawach działania.

Stąd też kształt strategii rozwoju poszczególnych wsi w gminie w dużym stopniu powinien być mocno zindywidualizowany, a jednocześnie jak najmniej ograniczający możliwości samorealizacji poszczególnych osób czy podmiotów gospodarczych.

To ludzie podejmujący jakąkolwiek działalność powinni sami określać co chcą robić i co im się opłaca, a władze gminne nie tylko nie powinny im w tym przeszkadzać, lecz w możliwie najszerszym zakresie pomagać. Stworzenie przez władze gminy właściwego (pozytywnego) klimatu dla nieskrępowanych działań jej mieszkańców w wyraźny sposób przyczyni się do uwiarygodnienia przyjętych kierunków przemian w skali lokalnej. Tylko suma działań ukierunkowanych na poprawę warunków życia poszczególnych osób da w efekcie pozytywne zmiany społeczne i gospodarcze w poszczególnych rodzinach, wsiach a w konsekwencji gminie. Wynika z tego kolejne zadanie stojące przed władzami samorządowymi. Jest nim pobudzanie do aktywności i działania jak najszerszego kręgu osób zarówno z grona stałych mieszkańców gminy jak i osób z zewnątrz. Możliwe jest to do osiągnięcia przez: popieranie i propagowanie śmiałych przedsięwzięć oraz osób o nieskrępowanym i twórczym sposobie myślenia, wyszukiwanie i popularyzowanie nowoczesnych lokalnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych oraz nowych wzorców kulturowych. Przy szybkiej, kompetentnej i kompleksowej pomocy ze strony służb gminnych konieczne jest również równoprawne traktowanie wszystkich obywateli, nie ograniczanie ich inicjatyw z partykularnych lub bliżej nieokreślonych powodów oraz integrowanie środowiska wiejskiego przez częste kontakty, wyjaśniające motywacje podejmowanych decyzji.

Pozytywne efekty dla procesów przemian i aktywizacji możliwe są również do uzyskania poprzez:

- inspirowanie działań możliwie najszerszej grupy osób w celu utworzenia wielu małych, prywatnych, konkurujących ze sobą zakładów produkcyjnych i usługowych;
- zlecenie (drogą przetargów) przez władze samorządowe wszelkich prac budowlanych, remontowych i konserwacyjnych z uwzględnieniem możliwości obniżenia podatku dla firm pochodzących z terenu gminy;
- rezygnowanie przez władze gminy z doraźnych wpływów (np. z tytułu sprzedaży ziemi pod zabudowę) na rzecz korzyści wynikających z samego faktu inwestowania (tworzenie nowych miejsc pracy, wzrost poziomu urbanizacji itp.) oraz przyszłych wpływów podatkowych;
- zachęcenie do tworzenia specjalistycznych firm prywatnych o profilu działania dotychczas rzadko funkcjonującym na obszarach wiejskich, np. zakłady utrzymania zieleni, konserwacji rowów przydrożnych i melioracyjnych, konserwacji zadrzewień przydrożnych i śródpolnych, projektowania i realizacji małej architektury itp.;
- stosowanie maksymalnych ulg przy podejmowaniu przez obywateli działań związanych z: przetwórstwem rolno-spożywczym, usługami bytowymi oraz usługami dla rolnictwa, budową i zabudową infrastruktury technicznej i społecznej oraz oświatowo-kulturalnej, jak też produkcją materiałów budowlanych w oparciu o lokalne zasoby surowcowe;
- inspirowanie przekształceń strukturalnych w rolnictwie.

Przedstawione powyżej działania aktywizujące z całą pewnością nie wyczerpują wszystkich możliwości w tym zakresie. Wskazują jedynie na niektóre z działań, możliwe do wprowadzenia stosunkowo niewielkim nakładem sił i środków ze strony władz gminy. Z przeprowadzonej analizy środków dotychczas będących w dyspozycji władz gminnych wynika, że w większości z nich prawie wszystkie zasoby budżetowe przeznaczone były na

utrzymanie oświaty i służby zdrowia funkcjonujących na obszarze tych gmin. W obecnej trudnej sytuacji gospodarczej kraju obszary wiejskie nie mogą spodziewać się napływu większych środków kapitałowych z budżetu państwa. Stąd też poza funduszami centralnymi na budowę i rozwój telefonizacji, wodociągów, kanalizacji i oczyszczalni ścieków, jak również na niektóre inwestycje urządzeniowo-rolne (także w ograniczonym zakresie), gminy w większym stopniu muszą liczyć na własne inicjatywy i możliwości tkwiące w nich samych.

4.6. Priorytety rozwoju gminy.

Na podstawie wykonanej analizy szans i zagrożeń rozwoju gminy wskazującej problemy mogące zahamować lub utrudniać rozwój gminy oraz stworzonych celów strategicznych Zespół określił katalog niezaspokojonych potrzeb. We współpracy z Zarządem, Radą Gminy i osobami zaangażowanymi w działalność społeczną i gospodarczą Unisławia została określona misja rozwoju gminy, cele strategiczne i cele szczegółowe. Następnie cele szczegółowe zostały zanalizowane i uszczegółowione przez określenie działań koniecznych do ich realizacji. Sformułowano 41 cele szczegółowe oraz 135 działań realizacyjnych. Stanowią one podstawę wykonania przyjętych czterech głównych celów strategicznych oraz generalnego celu kierunkowego - misji rozwoju gminy.

Opracowane w ten sposób cele i działania realizacyjne zostały rozdane do konsultacji wśród radnych oraz przedstawicieli środowisk gospodarczych i kulturalnych funkcjonujących na terenie gminy. W wyniku preferencji ankietowanych i ich uwag nastąpiło usystematyzowanie i wprowadzenie korekt w formułowaniu celów i działań. Na podstawie punktacji działań utworzono kolejność obrazującą pilność i wagę ich realizacji, co przedstawiono w poniższej tabeli. Dokumentuje ona najpilniejsze potrzeby mieszkańców gminy Unisław, ich obawy, istniejące zagrożenia oraz wizje rozwoju.

4.6.1. Preferencje uczestników „FORUM”

Działania	Średnia ¹⁾ z punktacji
Uporządkowanie spraw dotyczących własności gruntów gminnych, szczególnie w relacji z różnymi użytkownikami.	5.72
Zapewnienie służbom ratowniczym drożności przejazdu.	5.89
Opracowanie i uchwalenie gpzp ²⁾ : dla wszystkich wsi i jednostek	4.82
Podjęcie działań na rzecz pozyskania gruntów z Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa na realizację celów publicznych.	5.66
Optymalizacja dochodów własnych i podniesienie efektywności zarządzania środkami finansowymi gminy, szczególnie w odniesieniu do nakładów inwestycyjnych.	7.11
Rozwój szkolnictwa ogólnokształcącego.	7.11
Realizacja ulic uzupełniających główny układ komunikacyjny gminy z uwzględnieniem powiązań komunikacyjnych zewnętrznych oraz drogi odbarczającej.	7.72
Opracowanie i realizacja strategii promocji gminy.	6.16
Opracowanie "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy".	5.16
Poprawa bezpieczeństwa na najbardziej niebezpiecznych skrzyżowaniach.	7.00
Działania na rzecz uruchomienia targów, targowiska.	5.66
Stworzenie racjonalnej polityki gospodarowania gruntami - skoordynowanej z polityką gminy.	4.42
Tworzenie warunków do budowy na terenie Unisławia strażnicy państwowej straży pożarnej łącznie z systemem ratownictwa gminy ze wspólnym stanowiskiem kierowania.	3.76
Usprawnienie procedur postępowania urzędowego i koordynacji procesów inwestycyjnych w gminie. Modyfikacja struktur organizacji i wyposażenia Urzędu.	5.37
Prorozwojowa polityka w zakresie podatków i opłat lokalnych.	4.76
Przygotowanie kompleksowej oferty lokalizacyjnej dla potencjalnych inwestorów.	5.32

Wykorzystywanie możliwości zewnętrznego finansowego wspomaganie przedsięwzięć inwestycyjnych .	6,21
Modernizacja szkolnej bazy sportowej.	7,21
Racjonalne zagospodarowanie ciągów ekologicznych.	4,47
Przygotowanie małych działek przeznaczonych na sprzedaż lub wieloletnią dzierżawę pod działalność gospodarczą, oraz działania na rzecz zwiększenia liczby lokali przeznaczonych na działalność gospodarczą.	5,00
Realizacja dróg uzupełniających podstawowy układ komunikacyjny wewnątrz gminy i ulic lokalnych w miarę potrzeb wynikających z postępującej urbanizacji. Modernizacja ulic tworzących istniejący podstawowy układ komunikacyjny.	8,00
Modernizacja szkół podstawowych w gminie.	4,75
Opracowanie programu i sukcesywna realizacja gospodarki wodno-ściekowej.	6,16
Ochrona unikatowych obiektów przyrodniczych. Zachowanie osi, kierunków widokowych na tereny i obiekty istotne w krajobrazie gminy (tzw. punkty widokowe)	5,44
Tworzenie warunków do rozwoju sieci hotelowo-gastronomicznej.	4,61
Stabilizacja warunków rozwoju małego biznesu, w tym firm rodzinnych.	5,53
Działania na rzecz lokalizowania na terenie gminy siedzib firm oraz organizacji zagranicznych.	3,44
Opracowanie zasad organizacyjno- prawno- finansowych w celu umożliwienia szerszego wykorzystania obiektów gminnych na cele społeczne, kulturalne i sportowe (w szczególności szkół).	5,68
Opracowanie oraz realizacja programu zalesień oraz ochrony skarp cieków w porozumieniu z NFOŚ (potrzeba opracowania granicy rolno – leśnej gminy).	5,11
Zwiększenie dostępności zajęć wychowawczych oraz zajęć wspomagających proces kształcenia (reedukacyjnych i wyrównawczych), szczególnie dla młodzieży i dzieci ze środowisk niewydolnych wychowawczo.	5,68
Opracowanie programu rozwoju usług z zakresu podstawowej opieki społecznej wraz z rozbudowanym systemem usług medycznych i terapeutycznych dla osób potrzebujących oraz wspieranie i pomoc organizacjom pozarządowym i mieszkańcom.	5,77
Wykreowanie Centrum Gminy z Urzędem (realizacja programu poprawy estetyki ośrodka gminnego).	5,70
Wspieranie rozwoju niepublicznych placówek oświatowych i współpraca z istniejącymi.	3,88
Budowa obiektów sportowych ogólnogminnych.	4,44
Dążenie do pełnego zaspokojenia potrzeb w zakresie systemu transmisji teleinformatycznej.	3,87
Prowadzenie stałego monitoringu lokalnego stanu środowiska.	3,38
Wykorzystanie środków masowego przekazu i internetu do promocji gminy.	4,11
Likwidacja barier architektonicznych i urbanistycznych dla osób niepełnosprawnych.	6,06
Kontynuacja przekształcania charakteru „sypialnego” gminy.	5,11
Konieczność uporządkowania obszarów zdegradowanych i zaśmieconych.	6,21
Działania na rzecz wzmocnienia posterunku (rewiru, komisariatu) policji.	7,28
Utworzenie Centrum Informacji, Doradztwa i Promocji Gospodarczej (oraz inkubatora).	4,27
Kreowanie obrazu gminy jako miejsca zamieszkałego przez menedżerów i ludzi zamożnych oraz aktywnej działalności gospodarczej.	4,35
Kontynuacja przekształceń rejonu w celu zmniejszenia uciążliwości zakładów przemysłowych z funkcji uciążliwych produkcyjnych na produkcję i usługi techniczne, produkcyjne - nieuciążliwe.	4,06
Budowa osiedlowych obiektów sportowych.	4,44
Rekonstrukcja, konserwacja starodrzewu parków podworskich.	5,83

Założenie parków, konserwacja istniejących, rozwój zieleni istniejącej w gminie.	6,89
Opracowanie systemu grantów dla organizacji pozarządowych działających w gminie.	3,47
Poprawa stanu zieleni zaniedbanej na nieruchomościach indywidualnych.	5,11
Poprawa istniejącego i realizacja nowego układu komunikacyjnego.	7,41
Poprawa obsługi inżynierskiej, kontynuacja realizacji systemów z uwzględnieniem systemu odprowadzenia ścieków i wód deszczowych.	5,69
Poprawa standardów obsługi w zakresie usług zdrowia, łączności, sportu.	5,81
Rozwój zbiorowego transportu.	4,59
Tworzenie powiązań terenów zielonych w system lokalnych ciągów ekologicznych.	4,52
Przeprowadzenie konkursu „ gmina w kwiatkach”	3,94
Udział w konferencjach, targach, imprezach promocyjnych.	4,66
Działania na rzecz realizacji terenów zielonych, rekreacji i sportu w bezpośrednim otoczeniu budynków i w zasięgu dojścia pieszego.	6,11
Utworzenie specjalistycznej placówki opiekuńczo-wychowawczej (ośrodka wychowawczego) dla dzieci zagrożonych demoralizacją.	4,39
Tworzenie warunków dla realizacji specjalistycznych usług medycznych.	6,72
Opracowanie systemu udzielania pomocy mieszkańcom znajdującym się czasowo w trudnej sytuacji życiowej. Objęcie opieką ludzi samotnych.	6,16
Prowadzenie na terenie gminy sukcesywnych kontroli stanu zagrożenia pożarowego obiektów.	4,00
Konieczność poszerzenia bazy lokalowej Poradni Medycznej.	2,17
Wspieranie rozwoju obsługi finansowej i prawnej firm.	3,66
Upowszechnienie wiedzy o dziedzictwie kulturalnym i przyrodniczym (korytarze ekologiczne przez gminę).	3,55
Promocja i działania na rzecz wdrażania czynników grzewczych proekologicznych.	5,88
Tworzenie warunków dla realizacji nowych zasobów mieszkaniowych.	5,94
Uporządkowanie w porozumieniu z Urzędem Wojewódzkim i Powiatowym spraw zalesień (opracowanie granicy rolno – leśnej w gminie)	5,12
Dbalność o rozwiązania przestrzenne o wysokich walorach architektonicznych i urbanistycznych.	4,61
Zapewnienie realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz stanowiska Rady Gminy dotyczących rozwiązywania problemów alkoholowych.	2,28
Współpraca z organizacjami przedsiębiorców (organizacje pozarządowe, spółki itp.).	4,06
Działanie na rzecz poprawy jakości wody pitnej.	6,65
Budowa nowych mieszkań komunalnych, w tym zamiennych i socjalnych.	5,47
Działania na rzecz unowocześnienia targowiska, organizacji giełdy warzywno-owocowej oraz handlu.	6,64
Wspieranie inicjatyw mieszkańców na rzecz rozwoju różnorodnych form ochrony bezpieczeństwa.	6,00
Starania na rzecz poszerzenia usług biblioteki dla mieszkańców.	3,58
Zwrot, zamiana, sprzedaż budynków komunalnych, których nie oplaca się eksploatować.	5,82
Nawiązanie współpracy z gminami (miastami) partnerskimi.	5,22
Inspirowanie działań na rzecz stworzenia systemu współdziałania władz samorządowych, spółdzielczych i innych organizacji ze służbami ratowniczymi i porządkowymi.	2,77
Wspieranie programów edukacji menedżerskiej.	2,94
Wdrożenie Gminnego Systemu Informacji	4,06

Wspieranie rozwoju usług towarzyszących funkcjom rekreacji oraz rozwój sieci hotelowo-gastronomicznej.	3,81
Zwiększenie liczby klubów, bibliotek placówek edukacji artystycznej, sal prób zespołów artystycznych itp. Rozszerzenie i unowocześnienie form działania bibliotek placówek niepublicznych.	3,62
Zbadanie możliwości uzyskania jednego z certyfikatów jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej (np. dla pracy Urzędu)..	5,00
Modernizacja istniejącej komunalnej substancji mieszkaniowej	5,06
Organizacja „Dni Unisławia”, „Dni Promocji Kultury”, „Targów Kulturalnych” itp.	4,41
Współpraca gminy ze szkołami wyższymi.	6,25
Wspieranie twórców kultury i placówek pracy twórczej.	3,94
Tworzenie warunków dla funkcjonowania i rozwoju stowarzyszeń lub fundacji, działających na rzecz gminy i ośrodka gminnego.	5,25
Utworzenie „inkubatora przedsiębiorczości”	4,53

1)Skala punktacji 0 – 10.

Działania realizacyjne strategii rozwoju gminy dla wielofunkcyjnego rozwoju poprzez agrobiznes, rolnictwo ekologiczne oraz turystykę i rekreację, w tym agroturystykę

Zaangażowania kapitału zewnętrznego (krajowego i zagranicznego) w rozwój agrobiznesu i turystyki;	5,20
Rozwoju nowoczesnych usług zarządzania w agrobiznesie;	6,23
Tworzenia konkurencyjnych pod względem ekonomicznym gospodarstw rolnych;	4,52
Poszukiwania rynków zbytu na żywność przetworzoną, pracochłonną (warzywa, owoce) oraz ekologiczną;	5,43
Rozwoju edukacji ekologicznej i ekonomicznej n: wsi dla wspierania przedsiębiorczości;	6,51
Tworzenia nowoczesnego systemu doradztwa, informacji, pomocy w marketingu itp.;	4,87
Kampanii promocyjnej dla stworzenia pozytywnego obrazu gminy;	6,19
Rozwoju firm rolno-przetwórczych, w tym rozwoju przetwórstwa żywności ekologicznej;	4,57
Rozwoju współpracy z istniejącymi firmami turystycznymi w zakresie poszukiwania klientów tej formy wypoczynku;	2,86
Zmniejszenia wymiaru podatków i udostępnienia kredytów na warunkach preferencyjnych rolnikom przystosowującym swoje gospodarstwa do potrzeb agroturystyki oraz innym podmiotom gospodarczym prowadzącym działalność o kierunku turystycznym;	6,76
Stworzenia prawnych preferencji dla rozwoju wsi oraz realizowania długofalowej i niezmiennej polityki rolnej;	6,21
Inspirowania prac urzędniowo-rolnych, mających na celu zwiększenie możliwości produkcyjnych gruntów rolnych, pomoc finansowa z funduszy celowych w realizacji tych zabiegów (melioracje rolne, odkwaszanie gleb, odkamienianie, rekultywacje, scalenia i wymiany, zabiegi przeciwoerozyjne itp.);	4,38
Prowadzenia właściwej polityki kredytowej dla rolnictwa, uwzględniającej jego trudności i specyfikę;	6,43
Tworzenia warunków prawnych i kredytowych do przeprowadzenia pożądanych zmian strukturalnych w rolnictwie, których celem powinno być tworzenie gospodarstw dochodowych (przez zmianę kierunków produkcji, specjalizację lub powiększenie areалу gospodarstwa);	4,68
Tworzenia warunków do podejmowania przez ludność miejscową i z zewnątrz działalności rzemieślniczej i usługowej w zakresie usług dla rolnictwa oraz szeroko rozumianych usług dla ludności;	5,28

Przedsiębiorstwo Usług i Inicjatyw Gospodarczych „SZKUTA” S.A. w Toruniu

Umożliwienia podejmowania działalności przemysłowej opartej na surowcach miejscowych (przetwórstwo surowców rolniczych, przemysł materiałów budowlanych itp.);	3,86
Intensywnej działalności propagatorskiej w zakresie działań, które mogą być podjęte przez ludność dla poprawy warunków życia na wsi;	3,56
Prowadzenia w jednostkach oświatowych różnego rodzaju (tanich) szkoleń i kursów w celu poszerzenia wiedzy ogólnej i specjalistycznej mieszkańców wsi;	4,88
Propagowania wzorcowych gmin z kraju i z zagranicy, które prowadzą szeroką działalność na rzecz rozwoju swojego terenu;	6,45
Inspirowania i bezpłatnego udostępniania gotowych rozwiązań technicznych oraz dofinansowywania inwestycji bazujących na niekonwencjonalnych źródłach energii, oraz inwestycjach infrastrukturalnych działających na rzecz ochrony środowiska.	3,89

Skala punktacji zadań: 1-10 pkt.

4.6.2. Wnioski

Niektóre z działań realizacyjnych mają charakter ciągły, inne - doraźny. Jedne z nich wymagać będą nakładów budżetowych, inne - pracy Zarządu i pracowników Urzędu Gminy (np. oddziaływanie na władze powiatowe i wojewódzkie, wydawanie decyzji administracyjnych, przygotowanie przetargów).

Zbiór działań i ich wag jest wyrazem rozpoznania przez UCZESTNIKÓW „FORUM” najważniejszych potrzeb, których realizacja ma za zadanie poprawę warunków życia mieszkańców gminy i wzrost jej rangi w otoczeniu. Opracowanie to po akceptacji przez Radę Gminy pozwoli następnej Radzie poznać problemy Unisławia, będzie podstawą budowy koncepcji harmonogramu przedsięwzięć inwestycyjnych i organizacyjnych, a co za tym idzie tworzenia budżetu gminy.

Rezultatem prac nad „Strategią rozwoju gminy Unisław do 2010 roku” jest:

- sformułowanie misji rozwoju Unisławia, stanowiąc wyraz intencji władz gminy co do kierunków jej przyszłego rozwoju,
- określenie 4 celów strategicznych, będących konkretyzacją misji rozwoju,
- określenie 41 celów szczegółowych, będących konkretyzacją celów strategicznych,
- wyznaczenie 89 działań realizacyjnych.

Cel strategiczny	Liczba przyjętych celów szczegółowych	Liczba przyjętych działań realizacyjnych
Poprawa warunków życia mieszkańców, wzrost dochodów stanu bezpieczeństwa publicznego, rozwój mieszkalnictwa, usług wyższego rzędu.	17	33
Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, nowoczesnej i zdywersyfikowanej gospodarki, rolnictwa ekologicznego, agrobiznesu, rozwój turystyki i rekreacji w tym agroturystyki.	17	36
Ochrona walorów i zasobów oraz kształtowanie środowiska kulturowego oraz przyrodniczego	4	10
Racjonalne kształtowanie przestrzeni i dbałość o walory architektoniczne, urbanistyczne i krajobrazowe	3	10
Łącznie:	41	89

4.6.3. Zakończenie

Przedstawione cele rozwoju i działania realizacyjne kończą etap koncepcyjny pracy nad strategią rozwoju, po którym nastąpi jej realizacja. Punktem wyjścia realizacji strategii będzie opracowanie programów realizacji poszczególnych zadań, które będą stanowiły podstawę koordynacji podmiotowej, przedmiotowej, czasowej i przestrzennej realizacji zadań oraz zapewnienia źródeł ich finansowania. Program realizacji każdego zadania zawiera:

Przedsiębiorstwo Usług i Inicjatyw Gospodarczych „SZKUTA” S.A. w Toruniu

- podział na szczegółowe zadania inwestycyjne lub organizacyjne,
- termin rozpoczęcia i zakończenia realizacji zadania (w przypadku zadań o charakterze ciągłym - np. w zakresie bezpieczeństwa publicznego - nie określa się terminu jego zakończenia),
- etapy realizacji zadania (jeśli dla konkretnego zadania jest to pożądane lub niezbędne),
- określenie odpowiedzialnych za wykonanie zadania,
- koszty finansowe, społeczne i ekologiczne związane z realizacją zadania,
- spodziewane efekty z realizacji zadania (dla gminy, jej mieszkańców, gospodarki, ochrony środowiska, zagospodarowania przestrzennego itp.),
- lokalizację przestrzenną zadania (dotyczy zadań inwestycyjnych).

Wykonane opracowanie stanowić będzie podstawę planu średnio-okresowego pracy Urzędu Gminy. Na podstawie szacunków dochodów gminy, uchwalonych planów zagospodarowania przestrzennego, określonej czaso- i kapitałochłonności zadań inwestycyjnych oraz określonych w strategii priorytetów należy zbudować harmonogram prac dla realizacji misji rozwoju gminy z uwzględnieniem zadań ciągłych, zadań do wykonania w trakcie kadencji Rady oraz zadań wymagających rozpoczęcia w okresie planu średniookresowego. Zatem określone w dokumencie zadania realizacyjne będą wymagały podjęcia przez władze gminy działań analityczno-planistycznych, mających na celu przygotowanie szczegółowych programów (Biznes planów) ich realizacji, dla wpisania ich w projekty planów średniookresowych (4-letnich) i rocznych. Opracowanie takie, wymagające dużego nakładu pracy wszystkich komórek Urzędu Gminy może zapewnić rzetelne prognozy przyszłych nakładów i potrzeb.

Niepewność regulacji prawnych oraz ustrojowych (zmiany zakresu kompetencji i dochodów gminy, wejście do Unii Europejskiej) powoduje trudności przy opracowywaniu wiarygodnego długookresowego planu dochodów i budżetu gminy. Dlatego Skarbnik Gminy (odpowiedzialny za finanse i budżet opracował szacunek dochodów gminy tylko dla roku 1999 (załącznik), który wobec dynamicznych zmian w otoczeniu i przy tak wielu niewiadomych nie może stanowić scenariusza rozwoju gminy. Tworzenie strategii rozwoju gminy jest procesem ciągłym - należy systematycznie dokonywać korekt celów, zadań, planów budżetowych doprowadzając do zgodności naszych potrzeb z możliwościami.

Przy opracowywaniu Biznes planów (realizacyjnych) należy wziąć pod uwagę plany rozwoju Gminy Unisław oraz podjąć współpracę z innymi gminami w celu skoordynowania wspólnych przedsięwzięć.

4.7.Strategia ekorozwoju gminy (*alternatywa*)

Główne działania przewidziane w ramach strategii ekorozwoju gminy Unisław

Sfera ekologiczna – środowisko przyrodnicze

1. Zabezpieczenie środowiska przed utratą wody
 - monitoring 2000-2010
 - koncepcja budowy zbiorników retencyjnych " 2014
 - melioracja cieków wodnych z zachowaniem walorów przyrodniczych 2000-2010
2. Krajobraz o wysokich walorach
 - koncepcja budowy zbiorników retencyjnych o walorach rekreacyjnych 2014
 - nasadzenia śródpolne wzdłuż dróg, zalesienie nieużytków 2000-2005
3. Czyste wody powierzchniowe i gruntowe
 - budowa kanalizacji w gminie 2000-2015
 - edukacja ekologiczna mieszkańców 2000-2010
 - egzekwowanie przepisów ochrony środowiska 2000-2010
4. Poziom hałasu w odpowiednich normach
 - obwodnica Unisław 2001 - 2004
 - nasadzenia wzdłuż szlaków komunikacyjnych 2000-2005
 - naprawa nawierzchni dróg gminnych 2000-2010
5. Zmniejszona ilość odpadów komunalnych
 - minimalizacja i segregacja odpadów komunalnych 2000-2005
6. Niezdegradowane gleby 2000 – 2015
 - budowa kanalizacji gminy 2000 – 2004
 - poprawa jakości gleb 2001–2003
 - nasadzenie śródpolne 2000 – 2005
7. Czyste powietrze
 - gazyfikacja gminy 2000-2016
 - modernizacja systemów grzewczych w budynkach należących do UG 2000-2005
 - nasadzenia wzdłuż szlaków komunikacyjnych 2000-2005
8. Duża bioróżnorodność

- inwentaryzacja przyrodnicza gminy 2001
- Realizacja granicy rolno – leśnej gminy 2001 - 2003
- pielęgnacja parków wiejskich 2000-2007
- nasadzenia śródpolne wzdłuż dróg, zalesianie nieużytków 2000-2005

Sfera produkcyjna

1. Prawidłowo funkcjonujący lokalny rynek produktów rolnych
 - grupy producenckie - /powołanie/ 2000 - 2002
 - działanie Zrzeszenia i Grup Producentkich 2000-2010
2. Dobrze rozwinięta przedsiębiorczość
 - doradztwo i szkolenia dla zainteresowanych rozwijaniem przedsiębiorczości 2001-2010
 - program rozwoju agroturystyki w gminie Unisław
 - promocja gminy ukierunkowana na przyciągnięcie inwestorów zewnętrznych 2001-2010
3. Wysoka świadomość społeczności lokalnej dotycząca zachodzących zmian gospodarczych
 - program edukacyjny dotyczy zachodzących zmian gospodarczych dla mieszkańców 2001-2010
4. Działająca instytucja wspierająca rozwój gminy Centrum Rozwoju i Promocji Gminy
 - utworzenie Centrum Rozwoju i Promocji Gminy 2000
 - działanie Centrum 2001-2010

Sfera społeczna

1. Wyższy poziom świadomości społecznej i ekologicznej
 - realizacja gminnego programu edukacji społecznej i ekologicznej w szkołach i przedszkolach gminy 2000-2010
 - realizacja działań ukierunkowanych na edukację społeczną i ekologiczną mieszkańców 2000 - 2010
 - egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o ochronie środowiska 2002-2010
2. Lider w każdej wsi - ludzie aktywni społecznie
 - zidentyfikowanie liderów w poszczególnych sołectwach 2000 - 2001
 - szkolenia przygotowujące liderów 2000-2010
 - wspieranie przez gminę działań z zakresu kultury i kultury fizycznej 2000 - 2010
 - utrzymywanie przez gminę bazy lokalowej służącej mieszkańcom i liderom 2000-2010
 - pokazywanie liderom i mieszkańcom pozytywnych wzorców aktywności społecznej 2000-2010
 - wspieranie działań zmierzających do tworzenia kół zainteresowań, klubów, stowarzyszeń 2000 - 2010
3. Odpowiednie do potrzeb usługi medyczne
 - profilaktyka zdrowotna 2000-2010
 - utworzenie punktu aptecznego 2001 -2005
 - odtworzenie punktów ambulatoryjnych 2000-2010
4. Niski wskaźnik bezrobocia
 - stymulowanie rozwoju działalności dodatkowej w gospodarstwach rolnych 2000-2010
 - doradztwo i szkolenia dla chętnych podejmujących działalność gospodarczą i poszukujących pracy 2000-2010
 - stymulowanie inicjatyw gospodarczych tworzących nowe miejsca pracy 2000-2010
 - zatrudnianie bezrobotnych w ramach robót publicznych 2000 - 2010
 - ułatwienia w dostępie do środków finansowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej 2001-2010
 - szkoły w gminie kształcące zgodnie z potrzebami społecznymi i gospodarczymi 2000-2010
 - wspieranie zdolnych absolwentów i młodych talentów 2000-2010
5. Mały wskaźnik emigracji młodzieży ze wsi
 - łatwy dostęp do terenów uzbrojonych pod budownictwo dla młodych ludzi 2000-2010
 - podnoszenie jakości życia poprzez infrastrukturę techniczną 2000 - 2010

Zarządzanie gminą

1. Zwiększone dochody gminy środkami pozabudżetowymi i dochodami własnymi
 - okresowe preferencje dla podmiotów rozpoczynających nową działalność gospodarczą 2000 -2001
 - powołanie Centrum Rozwoju Gminy Unisław 2001
 - informacja i szkolenia o możliwości pozyskiwania środków ze źródeł pozabudżetowych 2000-2010
 - informowanie mieszkańców o możliwościach pozyskania środków i kredytów 2000-2010
 - podejmowanie inicjatyw z gminami ościennymi 2000-2010
 - udział mieszkańców w realizacji inwestycji 2000-2010
2. Ład przestrzenny